

BİR "ÇEVİRGEN"İN NOTLARI CELÂL ÜSTER

CELÂL ÜSTER
BİR “ÇEVİRGEN”İN
NOTLARI

Anılar, Eleştiriler, Söyleşiler

Can aędaş

© 2019, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2019

2. basım: Mayıs 2019, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Düzelti: Ebru Aydın

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak görseli: Semih Poroy

Kapak baskı: Saner Basım Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Litros Yolu 2. Matbaacılar Sit. No: 2/4 2BC 3/4

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 35382

İç baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. Dalgıç İş Merkezi No: 3 Kat: 2

Topkapı-Zeytinburnu

Sertifika No: 33837

ISBN 978-975-07-3928-6

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750739286

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

CELÂL ÜSTER
BİR “ÇEVİRGEN”İN
NOTLARI
Anılar, Eleştiriler, Söyleşiler

DENEME

♥can

Celâl Üster'in Can Yayınları'ndaki diğer kitabı:

Körün Taşı, 2018

CELÂL ÜSTER, 1947'de İstanbul'da doğdu. İlkokulu Şişli Terakki Lisesi'nde okudu; İngiliz Erkek Lisesi ve Robert Academy'yi bitirdikten sonra İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğrenim gördü. George Thomson'ın *Tarihöncesi Ege* adlı yapıtının çevirisiyle 1983'te *Yazko Çeviri* dergisinin Azra Erhat Çeviri Ödülü'ne değer görüldü. *İzlerimiz, Yeni Dergi, Yeni Adımlar, Aries, Sözcükler, Notos* gibi dergilerde çevirileri yayımlandı. Gelişim Yayınları ve Adam Yayıncılık gibi yayınevlerinde ve *AnaBritannica Genel Kültür Ansiklopedisi*'nde editörlük yaptı. *Belgelerle Türk Eczacılığı, National Geographic Fotoğraflarıyla İstanbul, Metropolis: Ana Tanrıça Kenti, Unforgettable/Unutulmaz Dizisi, Ortak Kültürel Miras: Birlik İçinde Çokluk* gibi kitapların editörlüğünü; 1982-1993 ve 2008-2014 arasında *Cumhuriyet* gazetesinin kültür editörlüğünü; ilk yayımlandığı yıllarda *Cumhuriyet Kitap*'ın, uzun yıllar *P Dünya Sanatı Dergisi*'nin, 2003-2008 arasında Can Yayınları'nın yayın yönetmenliğini üstlendi. *Yeni Yüzyıl, Yeni Binyıl* ve *Radikal Kitap*'taki "Yeryüzü Kitaplığı" yazılarını *Cumhuriyet Kitap*'ta sürdürdü. Robert Louis Stevenson, H.G. Wells, Jaroslav Hašek, James Joyce, Isaac Bashevis Singer, D.H. Lawrence, Julius Fučík, Liam O'Flaherty, George Orwell, Wolfgang Borchert, Juan Rulfo, Iris Murdoch, Maurice Sendak, Roald Dahl, Jorge Luis Borges, İsmail Kadare, Mario Vargas Llosa, Paulo Coelho, Willis Barnstone ve John Berger gibi yazarların yapıtlarının yanı sıra Marx ve Engels'in *Komünist Manifesto*'su ve Lenin'in *Devlet ve Devrim*'i gibi Marksist klasikleri dilimize kazandırdı. Eski çağlardan günümüze ünlü yazarlar ve düşü-

nürlerden özlü sözleri *Sözü Özü*, eski ozanlardan sevda şiirlerini *Aşk Olsun* adlı kitaplarda bir araya getirdi. *İngiliz ve Amerikan Edebiyatında Kısa Öykünün Büyük Ustaları* adlı bir seçki hazırladı. Gazete ve kitap eklerinde yazdıklarından derlenen *Körün Taşı* adlı denemesi ise 2018'de yayımlandı.

İÇİNDEKİLER

Öndeyiş.....	11
ANILAR	
“İzlerimiz”: Çevirmenliğimin Yeniyetmeliği.....	15
Memet Fuat Okulunda... ..	20
Vazife Aşkı!	31
Sappho Timsahın Ağzında!	34
Pardösümün Cebindeki Kitap	46
“Gökte Ayla Senlibenli, Sohbeteye Dalsam”.....	50
İlk Kitap!.....	59
Mamak'ta Çeviri Sağaltımı.....	66
Sözlükleri de Toplarlar... ..	78
Cellatın İlmiğinin Gölgesinde.....	82
Bir Homeros Gecesi	87
Juan Rulfo'nun Gözleri	92
Aslı Çevirisine Sadık Değil!.....	98
Ezra Pound: Şiir Versus Faşizm.....	105
“İçi Doldurulmuş Köylü!”	111
<i>Tarihöncesi Ege'</i> nin Derin Sularında.....	113
Borges ve Ben!	116

Borges: Kendi <i>Atlas</i> 'ının Coğrafyacısı	119
Babaya Saygı.....	129
2+2 Kaç Eder ve “Bir Peri Masalı”	131
Eski Dostum Şvayk	140
Reinaldo Arenas: “Kendi Mezar Yazıtı”	144
<i>Komünist Manifesto</i> Serüveni.....	149
Şu Yaşlı Kâhin Proteus Gibi... ..	168
İki Güldeste	175
Artık Ben de Bir Joyce Çevirmeniyim!	180
“Bir Delinin Güncesi”: Her Dem Gündemde	186
Tek El, Tek Parmak!.....	190

ELEŞTİRİLER

Rezaletin Evrensel Çevirisi.....	197
Agatha Christie Cinayeti!	202
“Kurtlu” Bir Borges!	209
<i>Dr. Jekyll ile Bay Hyde</i> 'ın Tuhaf Çevirisi.....	213
Kim Dr. Jekyll, Kim Bay Hyde?	220

SÖYLEŞİLER

Nail Satlıgan'ın <i>Kapital</i> 'i	229
“İçinde Yaşadığımız Sürekli Terör”	236
<i>Fransız Üçlemesi</i>	242
Dil ve Anlatının Sınır Boylarında.....	248

ÖNDEYİŞ

Bilmem, Adnan Benk'in 1982-1985 yılları arasında çıkardığı *Çağdaş Eleştiri* dergisini anımsar mısınız? Hani şu "eleştiri" sözcüğünün ikinci "e"sinin büyük harfle ve ters yazıldığı dergi! Yalnızca derginin niteliğinin değil, o dergiyi yöneten Benk'in kişiliğinin gizlerinin ipucu da o ikinci "e"nin yazılışındaydı belki de: Sözcüğün gerçek anlamında eleştirel!

Benk, işte o dergideki kıyasıya eleştirel yazılarından birinde, bir çevirmenimizin bir çevirisini evirip çevirip haddeden geçirirken, ona "çevirgen" nitelemesini yakıştırmıştı. Hemen "kemirgen" sözcüğünü çağrıştıran bu sözcük o gün bugündür aklımdan çıkmamış. Adnan Benk benim çevirilerimden birini eleştirecek olsa onun "çevirgen" nitelemesinden yakayı sıyrabilir miydim acaba diye düşündüğüm olmuştur. Bugün Benk hayatta olmadığı, çeviri eleştirisi de günümüzde pek umursanmadığı için bu sorunun yanıtını bilemiyoruz.

O yüzden, ben de kendi kendime dedim ki: "Gel, bu sorunun yanıtını kendin ver! Bir insan elli yıldan fazla bir zamandır, editörlük, yayınevi ve dergi yönetmenliği, hele gazetecilik gibi başka uğraşlara da dalmasına karşın çeviri yapmadan edememişse, önüne gelen kitabı çevirmemiş, belirli bir beğeniye yaslanmaya özen göstermiş olarak yarım yüzyılda doksana yakın kitap çevirmişse, ona 'çevirgen' denmez de ne denir!"

Eh, çeviri uğraşı yaşamınızın çok büyük bir bölümünü kapsamışsa, ister istemez bu uğraşla ilgili pek çok yaşantı birikiyor, aradan geçen zaman o yaşantıları anılara dönüştürüyor. Cesare Pavese'nin dizelerini anımsıyorum: "Günleri anımsa-

mayız, anları anımsarız. / Yaşamın zenginliği unuttuğumuz anılardadır..” Ben de, *Bir “Çevirgen”in Notları*’nda, unuttuğum anıları anımsamaya çalıştım. Bakalım, Apollinaire mi haklı çıkacak: “Anılar av borularıdır, / Sesi rüzgârla yitip giden...” Yoksa Saul Bellow mu: “Anılara herkesin gereksinimi vardır; anılar, kendinizi önemsiz ve değersiz hissetmenizi önler..”

Anılar deyince... Çevirdiğim kitapların çevresinde bir yaşanmışlık oluştuğunu fark ediyorum şimdi. Sana bu uğraşta yol gösterecek insanlarla tanışmalar. İlk çevirinin yayımlanmasını karamsarca bekleme, yayımlanmasının coşkusuyla kendinden geçmeler. Yapıtını çevirdiğin yazarın sana verdiği esriklikler. O esriklikleri sevdikleriyle, dostlarıyla paylaşmalar. Hatta kullandığın yazı makineleriyle aranda kurulan bağlar; tutuklandığında Olivetti’nin deniz dibini, Facit’in de hapsi boylaması.

Yalnız anılar değil kuşkusuz. *Bir “Çevirgen”in Notları*’na zamanında yapmış olduğum birkaç çeviri eleştirisini de katmaktan kendimi alamadım. O yazılarda eleştirdiklerim, elbette geçmişte kalmış çeviriler; ama bu uğraşa soyunan gençler umursarlarsa bir iki ders çıkarabilirler diye umut ettim.

Bu kitapta çeviri üstüne birkaç söyleşi de var. Ülkemizde Alman dili edebiyatının okunmasına yadsınmaz katkılarda bulunan Ahmet Cemal’le ve Joyce’un çevrilemez deneni *Finnegans Wake*’ini Türkçe söyleme güzüpekliliğini gösteren Umur Çelikyay’la... Marx’ın *Kapital*’inin dilimize özenli bir biçimde kazandırılmasına tutkuyla emek veren Nail Satlıgan’la ve ustanın *Fransız Üçlemesi*’ni ilk kez aslından çeviren Erkin Özalp’le...

Bir “Çevirgen”in Notları’nın çeviri üstüne kuramsal bir kitap olmasından özellikle kaçındım. *Notlar*, daha çok, yarım yüzyıllık bir çevirmenin bu uğraş için yelken açtığı dalgalı denizlerde geçirdiği ömrün bellekteki izdüşümleri...

“Anımsamak” sözcüğünü hayatımın herhangi bir döneminde bu kitaptaki kadar kullandığımı anımsamıyorum! Bir de “zaman” sözcüğünü...

Bunca zaman ne zaman geçti? Aziz Augustinus bile bilmiyor ki: “Zaman nedir öyleyse? Kimse sormazsa, biliyorum zamanın ne olduğunu. Ama biri açıklamamı isterse, bilmiyorum.”

Aralık 2018

Anılar

“İZLERİMİZ”: ÇEVİRMENLİĞİMİN YENİYETMELİĞİ

İngiliz Erkek Lisesi’nde Lise 1’den Lise 2’ye geçtiğimiz yıl okulun lise bölümü kapanınca, bizim on dokuz kişilik sınıfı biraz da göstermelik sayılabilecek bir sınavla Robert Academy’ye, Robert Kolej’in lisesine almışlardı. Tarihi 1905 yılının Galata’sına, Kuledibi’ne uzanan bir İngiliz okulunda okurken kendimizi kökleri 1863’e kadar inen bir Amerikan okulunda bulmak bizim için az sarsıcı olmamıştı. Eğitim sistemi tümüyle farklıydı. Eğitim dili ise iki okulda da İngilizce olmakla birlikte, İngiliz İngilizcesi ile Amerikan İngilizcesi epeyce farklı sayılırdı.

Onca yıl İngiliz Erkek Lisesi’nde İngiliz, İrlandalı, İskoç, Galli hocalardan ders görmüş olan bizler Nişantaşı Poyracık Sokağı’ndan Bebek sırtlarındaki yerleşkeye göç edince aslında ikili bir “sarsıntı” geçirmiştik. Evet, eğitim sistemi değişikliği ve kültür farklılığı karşısında hiç de azımsanmayacak bir şaşkınlığa uğramıştık, ama İngiliz Erkek Lisesi’nin yıllar ilerledikçe gittikçe daralmış olanaklarından sonra Robert Academy’nin sağladığı çok daha geniş özgürlük ortamı ve düşünsel etkinlik zenginliği de bizi az şaşırtmamıştı.

Burada iki okulun karşılaştırmasını yapacak değilim, ama hiç değilse Robert Kolej yerleşkesindeki görkemli kütüphane binasına değinmek isterim. Sayısını bilmiyorum, ama en azından binlerce değerli kitap elimizin al-

tındaydı artık. Edebiyatla ilgilenenlerimiz açısından bak-
tığımızda, o sıralar ABD’de yayımlanan süreli yayınların
hemen tümüne erişebilmek bulunmaz bir olanaktı. He-
nüz internetin, Google’ın falan olmadığı bir dönemde,
'60'lı yılların ikinci yarısında, onca kitaba ve dergiye ula-
şabilmenin yanı sıra çok geniş bir klasik müzik ve halk
müziği koleksiyonunu kulaklıkları takıp 33'lük plaklar-
dan dinleyebilmenin genç insanların ufkunu nasıl açtığı-
nı kestirmek güç olmasa gerek.

Robert Kolej’de 1926’da yayımlanmaya başlayan,
belki de Cumhuriyet Türkiye’sinin ilk edebiyat dergile-
rinden biri olan *İzlerimiz*’le işte böyle bir ortamda tanış-
tım. Robert Kolej’de okuyan Cahit Düzcel, Cengiz Gürol
gibi arkadaşlarımın aracılığıyla. Daha İngiliz Erkek Lise-
si’ndeyken kendi kendime şiir ve öykü çevirileri yapma-
yı deniyordum, ama ilk çevirilerimin *İzlerimiz*’de yayımlan-
dığını söyleyebilirim.

Kaldı ki, çok geçmeden kendimi *İzlerimiz*’in yayın
kurulunda bulmuştum. O sıralar dergide şiir, öykü ya da
incelemeleri çıkanlar arasında Kâzime Beygirci’yi, Yavu-
zer Çetinkaya’yı, Faruk Pekin’i, Nur Çakır’ı, Evin İlyasoğ-
lu’nu, Ayfer Akşit’i, Bülent Becan’ı, Erdal Kabatepe’yi,
Seyfi Karabaş’ı, Gülsevin Yumlu’yu, Tanju Kurtarel’i, Ta-
lat İnanç’ı anımsıyorum ilk ağızda. Bir de tabii *İzlerimiz*
dergisini ilk gördüğümde dergi başlığının hemen altında-
ki “Robert Kolej Yüksek Okulu Dörüt ve Yazın Dergisi”
yazısını gördüğümde ne kadar şaşırıldığımı. O günlerde
ben de yeni bir Türkçe kullanmaya özen gösteriyordum,
“yazın” sözcüğünün “edebiyat” karşılığı kullanıldığını bili-
yordum elbette, ne ki “dörüt”ün “sanat” anlamında kulla-
nıldığından habersizdim. Sonradan Nurullah Ataç’ın ya-
zılarını okurken sık sık rastlayacaktım bu sözcüğe...

* * *

Melih Cevdet, zaman kavramı konusunda çok duyarlıydı, “geçtiğimiz günler” denmesinden hiç hoşlanmazdı. “Biz günlerden geçmiyoruz ki, günler bizden geçip gidiyor,” derdi. Melih Bey’den bu sözleri duyduğumdan beri “geçtiğimiz günler” dememeye özen gösteririm. Diyeceğim, geçen ya da geçip giden yıllar, değişen ya da değiştirilen evlerle birlikte insanın kitaplığından da birçok kitap eksiliyor, dergiler yitip gidiyor. Bakıyorum, o günlerin *İzlerimiz* dergilerinden hiçbirini bulamıyorum. Cahit Düzal’i arıyorum, onda da yok. Sonra Nur Çakır geliyor aklıma. Nur, “Ayfer Akşit’i ara, onda mutlaka vardır,” diyor ve Ayfer’in telefonunu veriyor. Böylece Ayfer yetişiyor imdadıma...

1967 ve 1968 yıllarının sayıları artık elimde. Onca yıl sonra, yeniyetmelik çağımın çevirilerini yeniden keşfetmenin sabırsızlığıyla sayfaları karıştırmaya başlıyorum.

* * *

Olacak şey mi? 1967 yılının sayısına Shakespeare’in 18. Sone’sini çevirmişim! Cehaletin cesareti mi demeli? “Yaz günüyle bir tutar mıyım seni ben / Çok daha güzel, çok daha içtensin sen,” diye başlıyor, “Gölgesine alamayacak ölüm seni / Ve de hiç yitirmeyeceksin güzelliğini,” diye sonlanıyor. Bir an, şimdi çevirsem nasıl çevirirdim acaba, diye geçiyor aklımdan, ama hemen vazgeçiyorum. “Ve bir gün gelir her güzellik kaybolur,” dizesinin yüreğimdeki kırılğanlığıyla öyle kalsın diyorum kendi kendime.

İzlerimiz ’68’e bakıyorum. Nereden bulduysam –herhalde bir antolojide rastlamışım– on altıncı, on yedinci yüzyılların İspanyol oyun yazarı ve şair Lope de Vega’nın bir şiirini çevirmişim. Lope de Vega İspanyol edebiyatının altın çağının en önemli oyun yazarı, öyle böyle

değil, bin sekiz yüz kadar oyun, yüzlerce kısa oyun yazmış, ama ben gidip adamın “Mayıs Şarkısı” adlı küçük bir şiirini seçmişim. Yeniden okurken, o sırada yeğlediğim sözcükleri anımsar gibi oluyorum:

Mayıs sabahının / bu ilksaatlerinde / bülbül şarkıları / yankıyor kırlarda. // Gün ağardığında / gencecik kavaklar / bülbüllerle donanıyor / tepedentırnağa. // Çeşmelerse, komşuları / küçük çiçeklerden / inciler alırlarken / gülümsüyorlar nerdeyse. // Ve bir çırpıda süslenmeyi / doğal kılarcasına / baştanaşağı ipekliler / takınıyor kır çiçekleri. // Alacalı kilimleriyle / şenlik var yeryüzünde / bülbül şarkıları / yankıyor kırlarda.

Aynı sayıda, modernist İspanyol yazar Gabriel Miró'dan da bir kısa öykü çevirmişim: “Senyor Cuenca ve Ardılı”. Daha çok lirik romanlarıyla tanınan Miró'nun bu öyküsüne şimdi baktığımda, hiç ilgisi olmasa da, ilk cümlelerini kısa bir süre sonra vurulacağım Juan Rulfo'nun anlatımına benzetiyorum. Yoksa bana mı öyle geliyor?

Tren Orihuela'nın meyve bahçeleriyle kaplı düzünden geçmekteydi. Görünüm kayıp gidiyor, ardında iri, kara kendirleri, güzel portakal ağaçlarını, yeşil tepecikler arasındaki keçi yollarını, ağaçların, yolların yabanıl güzelliğini sürdüren, ince çubuklu kütüklerden damlaıyla, yamalı, beyaz evleri ve hoş kokulu otlar yüklü bir arabayı resimliyordu...

İzlerimiz '70'in ise bende unutulmaz bir anısı var. O yıl bambaşka bir “görünüm”e bürünmüştü dergi. Soluk kül rengi kapağında siyah bold harflerle **Yaşasın Dünya Halklarının Devrimci Kardeşliği** yazıyor. İçeride Çin Devrimi, Filistin halkının kurtuluş mücadelesi üstüne yazılara

Mao Zedung'un, Tevfik el-Zeyyad, Samih el-Kasım, Mahmud Derviş gibi Filistinli şairlerin şiirleri eşlik ediyor. Kimilerini benim çevirdiğimi anımsıyorum. Bazıları ortak çeviri de olabilir.

Mahmud Derviş'in 1964'te *Hayfa*'da yazdığı "Sorgu" adlı ünlü şiiri de var aralarında. "Yaz bakalım, / Arabım ben, / Hüviyet numaram 50.000 / Sekiz çocuğum var / Dokuzuncusu önümüzdeki önümüzdeki yaz doğacak, / Ne o, kızdın mı?" diye başlayıp, "Ve her şeyden çok / Yalvarırım yaz / Kimseden nefret etmediğimi, / Kimseyi soymadığımı; / Ama aç bırakıldığım zaman / Yağmacılarının etini yediğimi. / Kork, / Açlığımdan kork / Gazabımdan kork," dizeleriyle son bulan...

Böyle bir sayı *İzlerimiz*'in yarım yüzyıla yaklaşan tarihinde afallatıcı bir ilk! Dönemin siyasal ortamının apaçık bir yansıması, ama benim açımdan da bir ilk!

O yaz Sansaryan Han'daki Siyasi Şube'den bana bir celp geliyor. Ne olduğunu anlamıyorum. Gidiyorum Sirkeci'ye. Bir sivil polisın karşısına oturtuyorlar. Meğer *İzlerimiz*'in o sayısı toplatılmış, benim haberim yok. Yazı kurulundan bir tek beni bulabilmişler. Böylece ilk kez "milli" oluyorum... "Sorgu"da Mahmud Derviş kadar gözüpek yanıtlar veremesem de soğukkanlılığımı ve onurumu korumaya çalışıyorum. Oradan başka bir sivil polis eşliğinde Sultanahmet Adliyesi'ne gönderiliyorum. O kadar toyum ki tutuklanabileceğimin farkında bile değilim. Neyse ki, savcıdan sunturlu bir fırça yedikten sonra salıveriliyorum.

İzlerimiz serüvenim de böylece sona eriyor...

Bir insan elli yıldan fazla bir zamandır, editörlük, yayınevi ve dergi yönetmenliği, hele gazetecilik gibi başka uğraşlara da dalmasına karşın çeviri yapmadan edememiş, önüne gelen kitabı çevirmemiş, belirli bir beğeniye vaslanmaya özen göstermiş olsa da yarım yüzyılda dokuzuna yakın kitap çevirmişse, ona “çevirgen” denmez de ne denir!

Usta bir çevirmen kadar bir kültür insanı ve edebiyatçı kimliğiyle de öne çıkan Celâl Üster’in bu uğurda yarım yüzyılı aşan serüvenine tanıklık ediyor *Bir “Çevirgen”in Notları*. Bu serüvenin anılar kısmında “çevirgen”liğe kendini ilk kez kaptırdığı çıraklık günlerini, Memet Fuat gibi bir ustanın yanında yetişmesini, Mamak Cezaevi’nin zorlu koşullarında çeviri uğraşında nasıl ısrar ettiğini anlatıyor. Bundan başka edebiyat sevgisine, tutkuyla çevirdiği yazarların kendisine verdiği esriklere, ustaların dünya şirinden olağanüstü dizelerin olağanüstü çevirilerine ve bazı çeviri analizlerine de yer veriyor bu yazılar. Ayrıca Karl Marx, James Joyce, J.L. Borges, George Orwell gibi büyük yazar ve düşünürlerin eserlerinin ülkemizdeki çeviri ve yayımlanma serüvenine ışık tutuyor.

“Bir ‘Çevirgen’in Notları’nın çeviri üstüne kuramsal bir kitap olmasından özellikle kaçındım,” diyor yazıyor Celâl Üster, kitabın öndeyişinde. *“Notlar, daha çok, yarım yüzyıllık bir çevirmenin bu uğraş için yelken açtığı dalgalı denizlerde geçirdiği ömrün bellekteki izdüşümleri...”*

#çevirmen #çeviri #edebiyat #düşün #kültür #kültürtarihi #anılar

Kapak: İllüstrasyonu: Semih Poroy

 CAN deneme

canyayinlari.com twitter.com/canyayinlari facebook.com/canyayinlari

ISSN 178-175-07-3125-4

9 789750 739286